

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

(Мінфін)

вул. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 206-59-47, 206-59-48, факс 425-90-26

E-mail: infomf@minfin.gov.ua Код ЄДРПОУ 00013480

06.03.2018 № 34030-03-2/6435
На № _____ від _____

Верховна рада України

Народному депутату України

Парасюку В. З.

Шановний Володимире Зіновійовичу!

Міністерство фінансів України відповідно до доручення Прем'єр-міністра України В. Гройсмана від 21.02.2018 № 6286/1/1-18 опрацювало Ваш депутатський запит від 07.02.2018 № 02/8-РО щодо підтримки та пришвидшення розгляду проекту Закону України «Про внесення змін до підпунктів 191.2.3 та 196.1.18 Податкового кодексу України (щодо виключення часових обмежень)» з метою забезпечення конституційного права законослухняних осіб повертатися в Україну без встановлення часового обмеження їх перебування за межами України у межах 24 годин та повідомляє.

Згідно зі статтею 33 Конституції України «кожному, хто на законних підставах перебуває на території України, гарантується свобода пересування, вільний вибір місця проживання, право вільно залишати територію України, за винятком обмежень, які встановлюються законом. Громадянин України не може бути позбавлений права в будь-який час повернутися в Україну».

Водночас Податковий кодекс України (далі – Кодекс) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час адміністрування податків, а також відповідальність за порушення податкового законодавства (пункт 1.1 статті 1 Кодексу).

При цьому статтею 191 Кодексу, зокрема, визначено, що:

у разі ввезення на митну територію України фізичними особами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі товарів (крім підакцизних товарів та особистих речей), сумарна фактурна вартість яких перевищує еквівалент 500 євро, через інші, ніж відкриті для повітряного сполучення, пункти пропуску через державний кордон України базою оподаткування є частина їх сумарної фактурної вартості, що перевищує еквівалент 500 євро, з урахуванням мита, що підлягає сплаті;

295322 *

у разі ввезення на митну територію України у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі товарів (крім підакцизних товарів та особистих речей), сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 500 євро та сумарна вага яких не перевищує 50 кг, через інші, ніж відкриті для повітряного сполучення, пункти пропуску через державний кордон України фізичною особою, яка була відсутня в Україні менше ніж 24 години або яка в'їжджає в Україну частіше одного разу протягом 72 годин, базою оподаткування є частина сумарної фактурної вартості таких товарів, що перевищує еквівалент 50 євро, з урахуванням мита, що підлягає сплаті.

Статтею 196 Кодексу визначено особливості оподаткування податком на додану вартість товарів, що ввозяться на митну територію України фізичними особами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі (крім підакцизних товарів та особистих речей), зокрема не оподатковуються податком на додану вартість операції з ввезення:

товарів, сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 500 євро та сумарна вага яких не перевищує 50 кг, фізичною особою, яка була відсутня в Україні більше ніж 24 години та яка в'їжджає в Україну не частіше одного разу протягом 72 годин;

товарів, сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 50 євро та сумарна вага яких не перевищує 50 кг, фізичною особою, яка була відсутня в Україні менше ніж 24 години або яка в'їжджає в Україну частіше одного разу протягом 72 годин (далі – норми 24/72, діють з 01.01.2018).

Отже, зазначена норма Кодексу не обмежує права громадян щодо терміну перебування за кордоном та в'їзду в Україну, а використовується лише для визначення бази оподаткування податком на додану вартість операцій з ввезення цими громадянами товарів.

Запровадження норми 24/72 направлено, насамперед, на запобігання переміщенню у спрощеному порядку через митний кордон України громадянами товарів, пов'язаному із здійсненням ними підприємницької діяльності, та недопущенню втрат Державного бюджету України через несплату митних платежів.

За інформацією Державної фіскальної служби України, аналіз перетину кордону громадянами до 01.01.2018 свідчить, що переміщення товарів на митну територію України із звільненням від оподаткування, визначеним нормами Митного кодексу України, відбувалось, як правило, за окремими групами товарів певною категорією громадян, які, користуючись цими нормами, створювали так звані «схеми переміщення товарів з ухиленням від оподаткування», у тому числі шляхом подрібнення партій цих товарів.

Насамперед це стосувалося регулярного перетину українсько-польського державного кордону через пункти пропуску для автомобільного сполучення сталою категорією громадян, яких є близько 70–80 відсотків загальної кількості громадян, які перетинали кордон відповідно до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про правила місцевого прикордонного руху від 28.03.2008, та переміщення ними товарів (як правило, однотипних за попередньо визначеною «спеціалізацією» тих чи інших осіб) в обсягах,

встановлених частиною першою статті 374 Митного кодексу України, вартістю до 500 євро та/або вага яких не перевищує 50 кілограмів.

Існуюча практика та моніторинг номенклатури переміщуваних товарів дають підстави вважати, що вони переміщувались зазначеною категорією громадян не для особистих, сімейних чи інших потреб, не пов'язаних зі здійсненням підприємницької діяльності. При цьому вказані громадяни фактично не були власниками товарів, а, як правило, лише надавали послуги з їх перевезення, у тому числі шляхом подрібнення партій товарів, через митний кордон України іншим особам, що, у свою чергу, призводило до створення в цілому «законних» схем ввезення в Україну товарів без оподаткування.

Впроваджена з 01.01.2018 норма 24/72 перешкоджає створенню «сірих» схем з переміщення товарів через державний кордон України.

Крім того, як свідчить світова практика, запровадження вартісних чи кількісних, сезонних, часових обмежень або обмежень по певних категоріях товарів не створює незручностей для подорожуючих та не спричиняє негативних наслідків.

Наприклад, Сполучені Штати Америки надають громадянину право безмитно ввезти товари на суму 800 дол. США за умови його відсутності в США понад 48 годин до моменту ввезення. Канада надає пільги в оподаткуванні під час ввезення громадянами товарів на суму до 200 канадських дол. за умови відсутності в країні понад 24 годин, на суму до 800 канадських дол. – за умови відсутності в країні понад 48 годин.

Ефективна повноцінна реалізація норми 24/72 приведе до таких змін, які позитивно вплинуть на економічну ситуацію в Україні:

ліквідація в цілому «законних» схем ввезення в Україну товарів без оподаткування, а саме перевезення партій товарів у межах неоподаткованої норми шляхом їх подрібнення;

збільшення надходжень до Державного бюджету України;

зменшення навантаження на пункти пропуску через державний кордон України;

економія часу подорожуючих громадян, які перетинають державний кордон України.

З повагою

Міністр

О. ДАНИЛЮК

Федько 277 54 35

